

LLYWODRAETH CYMRU

**GORCHYMYN GORCHYMYN CEFNFFORDD CASTELL-NEDD I'R FENNI (YR A465)
(DEULI O'R FENNI I HIRWAUN A'R FFYRDD YMUNO AC YMADAEL) A
CHEFNFFORDD MAN I'R DWYRAIN O ABERCYNON I FAN I'R DWYRAIN O DDOWLAIS
(YR A4060) A CHEFNFFORDD CAERDYDD I LANSANFFRAID GLAN CONWY (YR A470)
(FFYRDD CYSYLLTU) (DOWLAIS TOP I HIRWAUN) (FFYRDD YMYL) 2019 (AMRYWIO)
(RHIF 4) 2024**

AILALINIO FFORDD DDYNESU O'R DE LLWYBR TAF

DATGANIAD ESBONIADOL

RHAGYMDRODD

Mae Gweinidogion Cymru, sef yr awdurdod priffyrdd perthnasol, yn gyfrifol am yr holl gefnffyrdd yng Nghymru. Mae'r A465 yn rhan bwysig o rwydwaith ffyrdd strategol Llywodraeth Cymru. Yr A465 yw'r prif lwybr o'r dwyrain i'r gorllewin sy'n cysylltu canolfannau diwydiannol canolbarth Lloegr a de Cymru yn ogystal â chynnig llwybr arall yn lle'r M4.

Yn dilyn yr Ymchwiliad Lleol Cyhoeddus ym mis Ebrill/Mai 2018, gwnaed Gorchmynion Deuoli'r A465 Rhan 5 a 6 Dowlais Top i Hirwaun gan Weinidogion Cymru ym mis Ebrill 2019. Parheir i ymchwilio i'r opsiynau ar gyfer ychwanegu gwerth i'r Cynllun. Mae'r Gorchmynion yn cynnwys:

(i) Gorchymyn Llinell 1999 a'r Gorchmynion Diwygio Llinell yw—

“Gorchymyn Cefnffordd Castell-nedd — Y Fenni (A465) (Deuoli o'r Fenni i Hirwaun a'r Ffyrdd Ymuno ac Ymadael) a Ffordd Man i'r Dwyrain o Abercynon — Man i'r Dwyrain o Ddowlais (A4060), Cefnffordd Caerdydd — Glanconwy (A470) (Ffyrdd Cysylltu) 1999” fel y'i diwygiwyd gan Orchymyn Diwygio 2012, Gorchymyn Diwygio 2014, Gorchymyn Diwygio 2019 a Gorchymyn Diwygio 2021.

(ii) Gorchymyn Ffyrdd Ymyl 2019 a'r Amrywiad i Orchymyn Ffyrdd Ymyl 2020, yr Amrywiad (Rhif 2) i'r Gorchymyn Ffyrdd Ymyl a'r Amrywiad (Rhif 3) i'r Gorchymyn Ffyrdd Ymyl yw—

a) Ystyr y “Gorchymyn Ffyrdd Ymyl” yw “Gorchymyn Cefnffordd Castell-nedd i'r Fenni (yr A465) (Deuoli o'r Fenni i Hirwaun a'r Ffyrdd Ymuno ac Ymadael) a Chefnffordd Man i'r Dwyrain o Abercynon i Fan i'r Dwyrain o Ddowlais (yr A4060) a Chefnffordd Caerdydd i Lansanffraid Glan Conwy (yr A470) (Ffyrdd Cysylltu) (Dowlais Top i Hirwaun) (Ffyrdd Ymyl) 2019”;

b) ystyr “yr Amrywiad i'r Gorchymyn Ffyrdd Ymyl” yw “Gorchymyn Cefnffordd Castell-nedd i'r Fenni (yr A465) (Deuoli o'r Fenni i Hirwaun a'r Ffyrdd Ymuno ac Ymadael) a Chefnffordd Man i'r Dwyrain o Abercynon i Fan i'r Dwyrain o Ddowlais (yr A4060) a Chefnffordd Caerdydd i Lansanffraid Glan Conwy (yr A470) (Ffyrdd Cysylltu) (Dowlais Top i Hirwaun) (Ffyrdd Ymyl) 2019 (Amrywio) 2020”;

c) “Gorchymyn Gorchymyn Cefnffordd Castell-nedd i'r Fenni (yr A465) (Deuoli o'r Fenni i Hirwaun a'r Ffyrdd Ymuno ac Ymadael) a Chefnffordd Man i'r Dwyrain o Abercynon i Fan i'r Dwyrain o Ddowlais (yr A4060) a Chefnffordd Caerdydd i

Lansanffraid Glan Conwy (yr A470) (Ffyrdd Cysylltu) (Dowlais Top i Hirwaun) (Ffyrdd Ymyl) 2019 (Amrywio) (Rhif 2) 2021”.

d) “Gorchymyn Cefnffordd Castell-nedd i'r Fenni (yr A465) (Deuoli o'r Fenni i Hirwaun a'r Ffyrdd Ymuno ac Ymadael) a Chefnffordd Man i'r Dwyrain o Abercynon i Fan i'r Dwyrain o Ddowlais (yr A4060) a Chefnffordd Caerdydd i Lansanffraid Glan Conwy (yr A470) (Ffyrdd Cysylltu) (Dowlais Top i Hirwaun) (Ffyrdd Ymyl) 2019 (Amrywio) (Rhif 3) 2023”.

(iii) Gorchymyn Prynu Gorfodol 2019 a Gorchymyn Prynu Gorfodol Atodol (Rhif 1) 2020 a Gorchymyn Prynu Gorfodol Atodol (Rhif 2) 2021 yw—

a) ystyr “y Gorchymyn Prynu Gorfodol a wnaed ar 17 Ebrill 2019” yw “Gorchymyn Prynu Gorfodol Gweinidogion Cymru (Cefnffordd Castell-nedd i'r Fenni (yr A465) (Deuoli o'r Fenni i Hirwaun a'r Ffyrdd Ymuno ac Ymadael) a Chefnffordd Man i'r Dwyrain o Abercynon i Fan i'r Dwyrain o Ddowlais (yr A4060) a Chefnffordd Caerdydd i Lansanffraid Glan Conwy (yr A470) (Ffyrdd Cysylltu) (Dowlais Top i Hirwaun)) 2019”;

b) ystyr “y Gorchymyn Prynu Gorfodol Atodol (Rhif 1)” yw “Gorchymyn Prynu Gorfodol Gweinidogion Cymru (Cefnffordd Castell-nedd i'r Fenni (yr A465) (Deuoli o'r Fenni i Hirwaun a'r Ffyrdd Ymuno ac Ymadael) a Chefnffordd Man i'r Dwyrain o Abercynon i Fan i'r Dwyrain o Ddowlais (yr A4060) a Chefnffordd Caerdydd i Lansanffraid Glan Conwy (yr A470) (Ffyrdd Cysylltu) (Dowlais Top i Hirwaun)) (Atodol) (Rhif 1) 2020”.

c) ystyr “y Gorchymyn Prynu Gorfodol Atodol (Rhif 2)” yw “Gorchymyn Prynu Gorfodol Gweinidogion Cymru (Cefnffordd Castell-nedd i'r Fenni (yr A465) (Deuoli o'r Fenni i Hirwaun a'r Ffyrdd Ymuno ac Ymadael) a Chefnffordd Man i'r Dwyrain o Abercynon i Fan i'r Dwyrain o Ddowlais (yr A4060) a Chefnffordd Caerdydd i Lansanffraid Glan Conwy (yr A470) (Ffyrdd Cysylltu) (Dowlais Top i Hirwaun)) (Atodol) (Rhif 2) 2021”.

(iv) Mae'r Gorchymynion Drafft sydd bellach wedi eu cyhoeddi yn cynnwys—

a) ystyr “yr amrywiad drafft (Rhif 4) i'r Gorchymyn Ffyrdd Ymyl” yw “Gorchymyn Gorchymyn Cefnffordd Castell-nedd i'r Fenni (yr A465) (Deuoli o'r Fenni i Hirwaun a'r Ffyrdd Ymuno ac Ymadael) a Chefnffordd Man i'r Dwyrain o Abercynon i Fan i'r Dwyrain o Ddowlais (yr A4060) a Chefnffordd Caerdydd i Lansanffraid Glan Conwy (yr A470) (Ffyrdd Cysylltu) (Dowlais Top i Hirwaun) (Ffyrdd Ymyl) 2019 (Amrywio) (Rhif 4) 20--”.

(v) Mae'r Gorchymynion sydd wedi eu gwneud ar gyfer prosiect Deuoli'r A465 Dowlais Top i Hirwaun (y cyfeirir ato fel y “Cynllun a Gyhoeddwyd”) yn cynnwys—

a) Mae Gorchymyn Llinell 1999, Gorchymyn Diwygio (Llinell) 2019 a Gorchymyn Diwygio (Llinell) 2021 yn awdurdodi llwybr y brif gefnffordd newydd, ffyrdd ymuno ac ymadael, ffyrdd cysylltu a thynnu statws cefnffordd.

b) Mae Gorchymyn Ffyrdd Ymyl (GFFY) 2019 ynghyd â'r Amrywiad (Rhif 1) i Orchymyn Ffyrdd Ymyl 2020, yr Amrywiad (Rhif 2) i Orchymyn Ffyrdd Ymyl 2021 a'r

Amrywiad (Rhif 3) i Orchymyn Ffyrdd Ymyl 2022 yn awdurdodi cau priffyrdd presennol (sy'n cynnwys llwybrau troed, llwybrau ceffylau a llwybrau beicio), adeiladu a gwella priffyrdd newydd, cau mynedfeydd preifat a darparu mynedfeydd preifat newydd.

c) Byddai Gorchymyn Prynu Gorfodol (GPG) 2019, ynghyd â GPG Atodol (Rhif 1) 2020 a GPG Atodol (Rhif 2) 2021 yn darparu ar gyfer caffael y tir a'r hawliau sy'n ofynnol ar gyfer adeiladu a chynnal a chadw'r Cynllun a Gyhoeddwyd.

Lluniwyd Datganiad Amgylcheddol a Datganiad i Hysbysu Asesiad Priodol o effeithiau tebygol posibl y Cynllun a Gyhoeddwyd ar y cyd â'r Gorchymynion uchod. Nid yw'r Gorchymynion drafft a gyhoeddir yn awr yn cael effaith amgylcheddol andwyol ac felly nid oes angen unrhyw atchwanegiadau i'r dogfennau amgylcheddol.

Ar ôl datblygu dyluniad y Cynllun ymhellach, mae amrywiad newydd (Rhif 4) i'r Gorchymyn Ffyrdd Ymyl yn ofynnol i fynd i'r afael â'r canlynol:

Mae angen yr amrywiad (Rhif 4) i'r Gorchymyn Ffyrdd Ymyl ar gyfer:

1. Ail-alinio ffordd ddynesu o'r de Llwybr Taf

Nid yw tir ychwanegol na/neu hawliau ychwanegol dros dir yn ofynnol ar gyfer y newid arfaethedig hwn i'r Cynllun a Gyhoeddwyd.

Mae manylion y newidiadau arfaethedig, gan gynnwys sut maent yn cymharu â'r Cynllun a Gyhoeddwyd, wedi eu nodi isod ac wedi eu dangos ar y Planiau Safle.

Byddai'r cynigion yn yr Amrywiad drafft hwn (Rhif 4) i'r Gorchymyn Ffyrdd Ymyl yn gwneud diwygiadau i Atodlen 9 ac yn rhoi Planiau Safle 9C yn lle Planiau Safle 9B. Ni fyddai effaith ar yr Atodlenni na'r Planiau Safle sydd wedi eu rhifo 1A, 2B, 3B, 4B, 5A, 6B, 7A, 8, 10C, 11, 12A, 13, 14 a 15.

Ymwelwyd â thirfeddianwyr, partïon eraill a chanddynt fuddiant a phersonau y byddai'r newidiadau i'r Cynllun a Gyhoeddwyd yn cael effaith uniongyrchol ar eu heiddo neu eu mynedfeydd preifat neu cysylltwyd â hwy er mwyn rhoi gwybod iddynt am y cynigion cyn cyhoeddi'r Amrywiad drafft (Rhif 4) i'r Gorchymyn Ffyrdd Ymyl. Gwahoddir gwrthwynebiadau a sylwadau ar gyfer y newidiadau arfaethedig hyn i'r Cynllun a Gyhoeddwyd, fel y nodir yn yr hysbysiadau cyhoeddus.

Nid oes unrhyw un o'r cynigion yn y Gorchymynion drafft, a ddisgrifir isod, yn arwain at newid i amcanion a gyhoeddwyd y Cynllun a Gyhoeddwyd.

CYNIGION AR GYFER YR AMRYWIAD DRAFFT (RHIF 4) I'R GORCHMYNION FFYRDD YMYL

1. AILALINIO FFORDD DDYNESU O'R DE LLWYBR TAF (Planiau Safle 9C)

Y cynnig yw newid ffordd ddynesu Llwybr Taf i adfer ei aliniad cyn y Cynllun rhwng Eglwys Sant Ioan a'r eiddo o'r enw Valbonne, a symleiddio'r ffordd ddynesu ar ramp o Lower Vaynor Road i Bont Droed Llwybr Taf sy'n croesi'r A465.

Mae hyn yn disodli cynllun y Gorchymyn blaenorol a sefydlodd wyriad gorllewinol rhwng Valbonne a'r eiddo o'r enw Aloha. Creodd hyn, ymhlith heriau eraill, ddefnydd gwrthdaro rhwng cerbydau a defnyddwyr heblaw modurwyr rhwng New Church Street ac Aloha. Mae hefyd yn disodli'r strwythur ramp bachdro i'r dwyrain a fyddai wedi bod yn nodwedd amlwg, amhoblogaidd ac annymunol i'r gogledd o Lower Vaynor Road.

NEWIDIADAU SY'N OFYNNOL I ORCHYMYN FFYRDD YMYL 2019, YR AMRYWIAD I ORCHYMYN FFYRDD YMYL 2020, YR AMRYWIAD (RHIF 2) I ORCHYMYN FFYRDD YMYL 2021 A'R AMRYWIAD (RHIF 3) I ORCHYMYN FFYRDD YMYL 2022

Byddai angen diwygio'r GFY i gwtogi cau Llwybr Taf, gan roi fersiwn newydd wedi ei chwtdogi 9/S3 yn lle cyfeirnod Priffordd 9/S1. Oherwydd newidiadau alinio canlyniadol i Briffyrdd Newydd 9/D a 9/E mae'r cyfeirnodau hynny wedi eu dileu rhoddwyd y fersiynau diwygiedig 9/G a 9/F yn eu lle yn y drefn honno.

CYMHARU'R AMRYWIAD ARFAETHEDIG Â'R CYNLLUN A GYHOEDDWDYD

Yn dilyn ymgynghoriad â Chyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful, SUSTRANS a Thîm Teithio Llesol Trafnidiaeth Cymru, bernir bod y cynnig yn fwy diogel ac yn fwy dymunol gan ei fod yn cael gwared ar strwythur anneniadol, amlwg ac ymwithiol o ben Lower Vaynor Road a hefyd yn osgoi man gwrthdaro posibl rhwng cerbydau a defnyddwyr heblaw modurwyr rhwng Aloha, Valbonne a New Church Street, ac ardal ymddygiad gwrthgymdeithasol bosibl yn y llwybr caeedig rhwng pen toriad Cefn Coed a ffin ogleddol eiddo Valbonne. tanffordd fawr ac yn rhoi cyfle i gaffael llai o dir cyfagos na'r hyn a ddiffinnir ar hyn o bryd ar gyfer y Cynllun a Gyhoeddwyd.

Trafodwyd y newidiadau gyda'r Awdurdod Lleol a, phan fo hynny'n briodol, dirfeddianwyr, partïon eraill â buddiant a/neu fuddiolwyr, ac ym mhob achos cawsant gefnogaeth ac adborth cadarnhaol, gan gael eu hystyried gan bob parti yr ymgynghorwyd â hwy i fod nid yn unig yn ddewis rhesymol arall i ddyluniad y Cynllun a Gyhoeddwyd ond yn un angenrheidiol.

Mae manteision y newid arfaethedig mewn perthynas â'r Cynllun a Gyhoeddwyd yn cynnwys:

- Cael gwared â'r ramp bachdro hyll, ymwithiol ar Lower Vaynor Road
- Gwell diogelwch a chael gwared ar y risg o ymddygiad gwrthgymdeithasol trwy gael gwared ar ran dywyll, serth ac amgaeedig rhwng Aloha a Valbonne
- Yn creu gwell linell ddymunol ar gyfer defnyddwyr heblaw modurwyr wrth ddynesu at Bont Droed Llwybr Taf o Daf Fechan i'r dwyrain, a Lower Vaynor Road i'r de
- Yn fwy diogel drwy ddileu pwynt gwrthdaro rhwng cerbydau a defnyddwyr heblaw modurwyr drwy fabwysiadu tramwyfa a rennir gydag Aloha
- Llai o waith cynnal a chadw hirdymor drwy leihau ôl troed y cynllun a lleihau gofynion arolygu a chynnal a chadw strwythurol.